

2008/09:SfU1, rskr. 2008/09:138). Regeringen har beslutat om följande precisering av målet:

- Sjukfrånvaron ska inte variera mer än inom ramen för normala säsongsvariationer.
- Osakliga regionala skillnader i sjukfrånvaron ska inte förekomma.
- Skillnaden i sjukfrånvaron mellan kvinnor och män ska minska.

3.5 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

De centrala indikatorer som används för att redovisa resultaten inom utgiftsområdet är följande:

- Ohälsotalet – antal nettodagar per år som personer 16–64 år i genomsnitt har sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukersättning eller aktivitetsersättning.
- Sjukpenningtalet – antal nettodagar per år som personer 16–64 år i genomsnitt har sjuk- eller rehabiliteringspenning.
- Antal pågående sjukfall.
- Antal nybeviljade sjuk- och aktivitetsersättningar.
- Observerat och standardiserat medelantal sjukpenningdagar per person 16–64 år i respektive län.

Utöver detta görs en internationell jämförelse av hur den svenska sjukfrånvaron förhåller sig till sjukfrånvaron i länderna i EU15 med hjälp av arbetskraftsundersökningarna (AKU). De huvudsakliga källorna för uppföljning av indikatorerna är Försäkringskassans redovisningar, rapporter från ISF samt uppgifter från Statistiska centralbyrån (SCB). Som en följd av den översyn som gjorts av resultatexterna har resultatindikatorn arbetsskadelivräntans utveckling utgått.

3.6 Resultatredovisning

Regeringen har vidtagit omfattande åtgärder för att minska effekterna av utbrottet av sjukdomen covid-19. Inom utgiftsområde 10 har staten tagit över arbetsgivarens kostnader för sjuklön helt för perioden april – juli 2020 och delvis för augusti och september. Individer har fått kompensation för karensavdrag. Egenföretagare har fått ersättning för karensdagar och kravet på läkarintyg har skjutits från den 8:e dagen till den 15:e dagen i ett sjukfall. Det har införts tillfälliga undantag vad gäller bedömning av sjukskrivnas arbetsförmåga mot ett normalt förekommande arbete vid rehabiliteringskedjans dag 180 och dag 365 när vård eller rehabilitering har försenats till följd av effekter av pandemin. Personer som tillhör riskgrupper har fått möjlighet att i vissa fall kunnat stanna hemma med förebyggande sjukpenning under en begränsad period.¹ Nytt är också att covid-19 ses som en arbetsskada enligt socialförsäkringsbalken om övervägande skäl talar för att sjukdomen har ådragits i arbetet. I resultatredovisningen har det i den mån det har varit möjligt redovisats resultatet av de åtgärder som vidtagits under 2020. Utgiftsökningar till följd av genomförda åtgärder framgår av avsnittet Budgetförslag.

¹ En ny tillfällig förordning med bestämmelser om förebyggande sjukpenning och smittbärrpenning med anledning av sjukdomen covid-19 beslutades av regeringen den 25 juni 2020. Se även utgiftsområde 9, avsnitt 4.1.2

fjärdedels sjukersättning eller aktivitetsersättning. Regeringen lämnar också förslag som syftar till att åstadkomma en ökad tydlighet av Försäkringskassans ansvar för sådana insatser. Konsekvenserna av förtydligandet av Försäkringskassans ansvar förväntas bli små, eftersom det inte bedöms medföra några avgörande förändringar i förhållande till hur nuvarande bestämmelser tillämpas.

Förslagen bedöms inte ha några samhällsekonomiska konsekvenser utöver de som nämns nedan när det gäller konsekvenser för myndigheter respektive enskilda och företag.

Konsekvenser för statens budget

Som en följd av förslaget om ändrad ersättningshantering bedöms kostnaderna inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning minska med 31 miljoner kronor från och med 2021. Av samma anledning bedöms kostnaderna inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och Arbetsliv öka från och med 2021 i motsvarande omfattning. Se vidare utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning, anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* och utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och Arbetsliv anslag 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.*

Konsekvenser för enskilda och företag

Förslaget om en förändrad ersättningshantering förväntas medföra en administrativ förenkling för Samhall genom att bolaget inte behöver rekvirera ersättning för anställningen via Försäkringskassan. Förslaget medför även att all ersättning för Samhalls merkostnader för anställningar med skyddat arbete eller lönebidrag lämnas via Kammarkollegiet, vilket förväntas ge en tydligare bild av hur mycket merkostnadsersättning som beräknas för bolagets uppdrag. Ersättning till Samhall kommer framöver inte att lämnas specifikt för utgifter i form av lön som bolaget har haft för anställningar av personer med tre fjärdedels sjukersättning eller aktivitetsersättning, utan kommer att ingå i den samlade merkostnadsersättningen.

Förslagen förväntas i övrigt inte ge några konsekvenser för administration, arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller kostnader för företag. Förslagen förväntas inte heller medföra några konsekvenser för enskilda.

Konsekvenser för myndigheter

Förslaget om en förändrad ersättningshantering förväntas medföra vissa administrativa förenklingar för Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen till följd av att rekvireringsförfarandet, där Försäkringskassan betalar ersättning för lönebidragsanställningar till Arbetsförmedlingen efter en särskild framställning, avskaffas.

Inget av förslagen bedöms medföra någon förändring av utgifterna för insatserna för målgruppen.

Konsekvenser för jämställdheten

Förslagen förväntas inte få några konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män.

Övriga konsekvenser

Förslagen bedöms stämma överens med EU:s statsstödsregler. De bedöms inte medföra några konsekvenser för Sveriges internationella åtaganden i övrigt. Förslagen bedöms inte ha några konsekvenser för miljön.

3.9.5 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

33 kap.

27 § Försäkringskassan *ska med den försäkrades samtycke se till* att sådana insatser som avses i 26 § *inleds*.

I paragrafen regleras Försäkringskassans ansvar för sådana särskilda insatser som ska göras för att den som får tre fjärdedels sjukersättning eller aktivitetsersättning ska kunna få en anställning motsvarande den återstående arbetsförmågan.

Paragrafen ändras så att det blir tydligare att Försäkringskassans ansvar för särskilda insatser omfattar vissa inledande åtgärder men inte sträcker sig så långt som att se till att arbetsmarknadspolitiska insatser erbjuds. Genom tillägget att insatserna ska inledas med den försäkrades samtycke förtydligas att särskilda insatser bygger på frivillighet för den enskilde.

28 § *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om sådana insatser som avses i 26 §.*

I paragrafen införs en nödvändig upplysningsbestämmelse som anger att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av den bestämmelse i regeringsformen som reglerar regeringens restkompetens har möjlighet att meddela ytterligare föreskrifter om de särskilda insatserna som avses i 26 §. Bestämmelsen tydliggör att det kan finnas ytterligare reglering av de särskilda insatserna i förordning och myndighetsföreskrifter. Sådan reglering kan exempelvis avse vilka arbetsmarknadspolitiska insatser som ska erbjudas den berörda personkategorin.

Den tidigare regleringen i paragrafen, om Försäkringskassans ersättning till Arbetsförmedlingen och Samhall för vissa kostnader för anställning, tas bort.

3.10 Budgetförslag

3.10.1 1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.

Tabell 3.5 Anslagsutveckling 1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.

Tusental kronor

2019	Utfall	37 246 309	Anslagssparande	-303 609
2020	Anslag	49 341 977 ¹	Utgiftsprognos	48 323 526
2021	Förslag	37 798 912²		
2022	Beräknat	37 439 470		
2023	Beräknat	37 946 207		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² 3 206 000 tkr avser beräknad statlig ålderspensionsavgift sedan hänsyn tagit till regleringsbeloppet för 2018 som uppgick till -154 329 tkr.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för sjukpenning, rehabiliteringspenning, närstående-penning och arbetshjälpmedel enligt socialförsäkringsbalken och lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken. Anslaget får vidare användas för utgifter för boendetillägg och sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall enligt socialförsäkringsbalken. Anslaget får dessutom användas för utgifter som kan uppkomma med anledning av vissa bestämmelser i sjuklönesystemet, nämligen den s.k. sjuklönegarantin och det särskilda högriskskyddet enligt lagen (1991:1047) om sjuklön. Anslaget får även användas för utgifter för återbetalningspliktiga studiemedel avseende

studerandes sjukperioder enligt studiestödslagen (1999:1395). Därtill får anslaget användas för utgifter för ersättning för skada orsakad av deltagare i arbetslivsinriktad rehabilitering, arbetshjälpmedel m.m. Anslaget får också användas för utgifter för statliga ålderspensionsavgifter enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Regeringens överväganden

Tabell 3.6 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	36 925 977	36 925 977	36 925 977
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	805 000	28 000	270 000
varav BP21	778 000		241 000
- Pensionsgruppens överenskommelse: justerade åldersgränser			241 000
- Ersättning för karensavdrag: Möjlig förlängning jan-feb 2021	635 000		
- Stöd till egenföretagare vid sjukdom: Möjlig förlängning jan-feb 21	33 000		
- Sjukpenning tfa inställd vård: Möjlig förlängning jan-feb 2021	110 000		
Makroekonomisk utveckling	468 000	922 000	1 436 000
Volym	-400 065	-436 507	-685 770
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	37 798 912	37 439 470	37 946 207

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Sjukpenning

Utgiftsutvecklingen för sjukpenningen styrs dels av antalet ersatta dagar, dels av medelersättningen. Antalet dagar påverkas av förändringar inom regelverk och regelverkets tillämpning och administration. Utöver detta har framför allt demografiska förändringar, utvecklingen på arbetsmarknaden samt frånvaroförändringar på individnivå betydelse för utvecklingen. Medelersättningen påverkas framför allt av ersättningsnivån samt löneutvecklingen.

Nedan redogörs för regeringens bedömning av utvecklingen framöver som i sin tur ligger till grund för utgiftsprognoserna.

En central bestämningsfaktor för den framtida volymutvecklingen är hur många sjukfall som startar. Efter att antalet startade sjukfall minskat under 2017 stabiliserades nivån på inflödet under 2018. Under 2019 har inflödet åter minskat något och för helåret blev antalet startade sjukfall 3 procent lägre än 2018. Under 2020 beräknas inflödet fortsätta minska med 1 procent jämfört med 2019, detta exklusive de extra sjukfall som startas på grund av pandemin. De efterföljande åren antas antalet startade sjukfall öka i samma takt som arbetskraftens storlek. Nivån på det årsvisa antalet startade sjukfall som blir minst 30 dagar långa ligger runt 330 000 under prognosperioden. Varaktigheten för sjukfall i fallängder upp till 1 år har varit stabil de senaste åren, efter att tidigare ha varierat kraftigt. Nu finns tydliga tecken på fallande varaktighet då sjukfall startade under sommaren 2019 är signifikant kortare än de som startade ett år tidigare. Framför allt avslutas fler sjukfall omkring 180 dagars sjukskrivning. Denna minskande effekt motverkas dock av att fler sjukfall kommer

omfattas av tillfälliga undantag från bedömning av arbetsförmåga enligt rehabiliteringskedjan med anledning av covid-19. I prognosen antas därför en konstant varaktighet under hela prognosperioden.

Antalet sjukpenningdagar beräknas uppgå till ca 54,9 miljoner nettodagar under 2020 och ca 50,9 miljoner nettodagar 2020. Medelersättningen per nettodag för sjukpenning har för 2020 beräknats till 631 kronor och för 2021 till 638 kronor.

För 2020 beräknas utgifterna, inklusive statlig ålderspensionsavgift, uppgå till 46 900 miljoner kronor. Utgifterna för sjukpenningen inklusive statlig ålderspensionsavgift för 2021 beräknas till 36 306 miljoner kronor. För åren 2022 och 2023 beräknas utgifterna till 35 910 respektive 36 371 miljoner kronor.

Rehabiliteringspenning

Om en försäkrad person påbörjar en arbetslivsinriktad rehabilitering kan Försäkringskassan bevilja rehabiliteringspenning. Utgiftsutvecklingen för rehabiliteringspenning styrs till största delen av samma faktorer som sjukpenningutgifterna. Utgiftsutvecklingen påverkas också av i vad mån Försäkringskassan bedömer behovet av rehabilitering och påbörjar samordnade rehabiliteringsinsatser. Utgifterna för rehabiliteringspenning har minskat under en längre tid. År 2017 minskade utgifterna med drygt 23 procent jämfört med 2016 och under 2018 och 2019 fortsatte utgifterna att minska med 19 respektive 12 procent i årstakt. Den kraftiga minskningen beräknas nu upphöra och utgifterna prognostiseras att utvecklas förhållandevis stabilt under prognosperioden. Detta då andelen av samtliga sjukfall (sjuk- och rehabiliteringspenning sammantaget) som ersätts med rehabiliteringspenning nu verkar ha stabiliserats efter den tidigare minskningen.

Antalet rehabiliteringsdagar beräknas uppgå till ca 1,3 miljoner nettodagar under 2020 och 1,3 miljoner nettodagar 2021. Medelersättningen per nettodag för rehabiliteringspenning har för 2020 beräknats till 520 kronor och för 2021 till 526 kronor.

För 2020 beräknas utgifterna, inklusive statlig ålderspensionsavgift, uppgå till 667 miljoner kronor. Utgifterna för sjukpenningen inklusive statlig ålderspensionsavgift för 2021 beräknas till 709 miljoner kronor. För åren 2022 och 2023 beräknas utgifterna till 726 respektive 751 miljoner kronor.

Arbetshjälpmedel m.m.

Försäkringskassan har särskilda medel för köp av arbetstekniska hjälpmedel, läkarutlåtanden och läkarundersökningar samt för särskilt bidrag och för ersättning för resor till och från arbetet. Försäkringskassan har främst använt medlen för köp av arbetstekniska hjälpmedel. I övrigt har medlen använts för bl.a. utgifter för läkarutlåtanden samt för bidrag till resor.

För 2020 beräknas utgifterna uppgå till 149 miljoner kronor. Utgifterna för arbets-hjälpmedel m.m. beräknas till 150 miljoner kronor för 2021. För åren 2022 och 2023 beräknas utgifterna till 151 respektive 154 miljoner kronor.

Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall

Förmånerna kan lämnas till en försäkrad som helt eller delvis har fått tidsbegränsad sjukersättning under det högsta antalet månader som sådan ersättning kan betalas ut. Ersättningarna kan också lämnas till försäkrade vars rätt till aktivitetsersättning upphör till följd av att han eller hon fyller 30 år.

Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall kan lämnas till en försäkrad person som saknar sjukpenninggrundande inkomst (SGI), eller till en försäkrad som har en låg SGI.

Inflödet till sjukpenning i särskilda fall utgörs numer enbart av personer som tidigare haft aktivitetsersättning och fyllt 30 år.

Utgifterna för 2020 beräknas uppgå till 178 miljoner kronor. Utgifterna för sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall beräknas till 192 miljoner kronor för 2021. För åren 2022 och 2023 beräknas utgifterna till 202 respektive 209 miljoner kronor.

Boendetillägg

Boendetillägg kan lämnas till en försäkrad person som fått tidsbegränsad sjukersättning under det högsta antal månader som sådan ersättning kan lämnas, om den personen får sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukpenning i särskilda fall eller rehabiliteringspenning i särskilda fall. Boendetillägg kan också lämnas till en person vars aktivitetsersättning upphör till följd av att han eller hon fyller 30 år. Den som har rätt till bostadstillägg har inte rätt till boendetillägg. En ökning i antalet mottagare samt medelersättning medför att utgifterna under prognosperioden väntas öka.

Utgifterna för 2020 beräknas uppgå till 226 miljoner kronor. Utgifterna för boendetillägg beräknas till 231 miljoner kronor för 2021. För åren 2020 och 2023 beräknas utgifterna till 234 respektive 239 miljoner kronor.

Närståendepenning

Närståendepenning utbetalas till den som avstår från förvärsarbete för att vårda en närstående svårt sjuk person. Utgiftsutvecklingen för närståendepenning styrs av antal ersatta dagar samt löneutvecklingen. Antalet dagar beräknas uppgå till 182 000 under 2020 och 184 000 nettodagar 2021.

Utgifterna för närståendepenning inklusive statlig ålderspensionsavgift för 2020 beräknas uppgå till 203 miljoner kronor. Utgifterna för sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall beräknas till 210 miljoner kronor för 2021. För åren 2022 och 2023 beräknas utgifterna till 216 respektive 223 miljoner kronor.

Effekter på anslaget till följd av Pensionsgruppens överenskommelse om justerade åldersgränser

Ökning av kostnaden för sjukpenning 2023 hänför sig till Pensionsgruppens överenskommelse om justerade åldersgränser i pensionssystemet och angränsande trygghetssystem, se utgiftsområde 11 *Ekonomisk trygghet vid ålderdom*, avsnitt 3.8.1.

Effekter på anslaget till följd av covid-19

Med anledning av pandemin har det tillfälligt införts ersättning för karensavdrag samt för karensdagar för egenföretagare. Regeringen har i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängda och förstärkta stöd och ersättningar med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:4) föreslagit att medel anvisas för en förlängning av dessa åtgärder till och med december 2020. Med anledning av pandemin har regeringen också beslutat om ett tillfälligt undantag för sjukrivna från att prövas mot ett normalt förekommande arbete efter rehabiliteringskedjans dag 180 och 365, i de fall när försäkrades vård förskjutits till följd av effekterna av covid-19. Detta gäller till och med december 2020. På grund av osäkerheten om smittspridningen har medel budgeterats som möjliggör beslut om ytterligare förlängning av de beskrivna åtgärderna efter årsskiftet vid behov.

Regeringen föreslår att 37 798 912 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 37 439 470 000 kronor respektive 37 946 207 000 kronor.

3.10.2 1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.

Tabell 3.7 Anslagsutveckling 1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.

Tusental kronor

2019	Utfall	44 108 449	Anslagssparande	-165 081
2020	Anslag	42 150 170 ¹	Utgiftsprognos	42 541 083
2021	Förslag	40 472 849²		
2022	Beräknat	38 743 762		
2023	Beräknat	38 450 696		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² 4 696 000 tkr avser beräknad statlig ålderspensionsavgift sedan hänsyn tagit till regleringsbeloppet för 2018 som uppgick till -173 070 tkr.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för aktivitets- och sjukersättning, bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättning samt för kostnader för sysselsättning av vissa personer med aktivitets- och sjukersättning enligt socialförsäkringsbalken och lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken. Anslaget får dessutom användas för utgifter för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Regeringens överväganden

Tabell 3.8 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	42 150 170	42 150 170	42 150 170
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-31 000	-31 000	1 121 000
varav BP21	-31 000	-31 000	1 121 000
- Individer med 3/4-dels sjukersättning	-31 000	-31 000	-31 000
- Pensionsgruppens överenskommelse: justerade åldersgränser			1 152 000
Makroekonomisk utveckling	281 916	639 156	868 221
Volymer	-1 928 237	-4 014 564	-5 688 695
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	40 472 849	38 743 762	38 450 696

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Aktivitetsersättning betalas ut till personer i åldrarna 19–29 år och sjukersättning till personer i åldrarna 19–64 år. I åldrarna 19–29 år utges sjukersättning endast i hel omfattning. Utgiftsutvecklingen för aktivitetsersättning och sjukersättning är framför allt beroende av utvecklingen av antalet sjukskrivningar, den demografiska utvecklingen samt utvecklingen av prisbasbeloppet.

Nuvarande utgiftsutveckling påverkas i hög grad av att många inte längre kommer att få sjukersättning på grund av att de fyller 65 år, i kombination med att nybeviljandet är lågt i förhållande till utflödet. Det totala antalet personer med sjuk- eller aktivitetsersättning väntas minska under prognosperioden. År 2020 prognostiseras medelantalet vara 270 000 för att minska till 229 000 år 2023.

Utgifterna för aktivitets- och sjukersättningar inklusive statlig ålderspensionsavgift för 2021 beräknas uppgå till 37 463 miljoner kronor. Utgifterna beräknas till 35 416

miljoner kronor för 2021. För åren 2022 och 2023 beräknas utgifterna till 33 743 respektive 33 414 miljoner kronor.

Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättning

Syftet med bostadstillägg till personer med aktivitets- eller sjukersättning är att förbättra förutsättningarna för skälig bostadsstandard för dem med låg ersättning. Utgiftsutvecklingen för bostadstillägget styrs av antal personer med aktivitets- respektive sjukersättning. Utöver detta styrs det också av utvecklingen för prisbasbeloppet, boendekostnaderna och av medelersättningen.

Utgifterna för bostadstillägg 2020 beräknas uppgå till 5 050 miljoner kronor. Utgifterna för beräknas till 5 028 miljoner kronor för 2021. För åren 2022 och 2023 beräknas utgifterna till 4 972 respektive 5 008 miljoner kronor.

Ändrade bestämmelser om särskilda insatser för personer med tre fjärdedels sjuk- eller aktivitetsersättning

Förslaget om att Försäkringskassan inte längre ska betala ersättning för särskilda insatser till den som får tre fjärdedels sjukersättning eller aktivitetsersättning innebär att utgifterna på anslaget minskar med 31 miljoner kronor från och med 2021.

Utgifterna kommer i stället att belasta anslag 1:4 *Lönebidrag och Samball m.m.* utg.omr. 14 Arbetsmarknad och Arbetsliv.

Effekter på anslaget till följd av Pensionsgruppens överenskommelse om justerade åldersgränser

Ökning av kostnaden för aktivitets- och sjukersättningar 2023 hänför sig till Pensionsgruppens överenskommelse om justerade åldersgränser i pensionssystemet och angränsande trygghetssystem, se utgiftsområde 11 *Ekonomisk trygghet vid ålderdom*, avsnitt 3.8.1.

Regeringen föreslår att 40 472 849 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 38 743 762 000 kronor respektive 38 450 696 000 kronor.

3.10.3 1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning

Tabell 3.9 Anslagsutveckling 1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning

Tusental kronor

2019	Utfall	1 304 033	Anslagssparande	86 967
2020	Anslag	1 408 000 ¹	Utgiftsprognos	1 303 000
2021	Förslag	1 355 000		
2022	Beräknat	1 372 000		
2023	Beräknat	1 394 000		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för merkostnadsersättning och handikappersättningar enligt socialförsäkringsbalken och lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken.

Regeringens överväganden**Tabell 3.10 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning**

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	1 408 000	1 408 000	1 408 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			1 000
varav BP21			1 000
- Pensionsgruppens överenskommelse: justerade åldersgränser			1 000
Makroekonomisk utveckling	15 000	37 000	46 000
Volym	-68 000	-73 000	-61 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 355 000	1 372 000	1 394 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Den 1 januari 2019 infördes den nya förmånen merkostnadsersättning. Anslaget omfattar med anledning av detta utgifter för merkostnadsersättning och handikappersättning (se vidare prop. 2017/18:190, bet. 2017/18:SFU23, rskr. 2017/18:388). Ett beslut om handikappersättning som har fattats enligt de äldre bestämmelserna ska enligt övergångsbestämmelserna fortsätta att gälla enligt vad som föreskrivs i beslutet, dock längst till dess att beslutet skulle ha upphört att gälla eller skulle ha omprövats om de äldre bestämmelserna fortfarande hade varit tillämpliga. Det innebär att det kommer att ske en successiv överföring av utgifter mellan anslagsdelen Handikappersättning och anslagsdelen Merkostnadsersättning under de kommande åren. Ersättning för merkostnader inom vårdbidraget (utg. omr. 12 anslaget 1:6 Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag) avskaffades fr.o.m. den 1 januari 2019 och därför belastar merkostnader för barn med funktionsnedsättning anslaget 1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning.

Regeringen gav i mars 2020 Konsumentverket i uppdrag att bistå Försäkringskassan med ett referensmaterial om normala levnadskostnader (S2020/01859/SF). Syftet är att underlätta Försäkringskassans bedömning av vad som är skäliga merkostnader för personer med funktionsnedsättning. På sikt bedöms detta kunna bidra till att förenkla Försäkringskassans handläggning av merkostnadsersättning och förkorta de i nuläget långa handläggningstiderna.

Antalet personer med handikappersättning uppgick i december 2019 till ca 58 000. Till följd av regelförändringarna kommer antalet personer med handikappersättning minska, och antalet personer med merkostnadsersättning att öka. I december 2019 hade knappt 400 personer merkostnadsersättning för vuxna, och drygt 200 föräldrar fick merkostnadsersättning för sina barns merkostnader. Försäkringskassan har under 2020 ökat produktionen vad gäller ansökningar om merkostnadsersättning. Regeringen följer utvecklingen noggrant, och har en pågående dialog med Försäkringskassan kring utvecklingen av handläggningstiderna.

Effekter på anslaget till följd av Pensionsgruppens överenskommelse om justerade åldersgränser

Ökning av kostnaden för merkostnadsersättning och handikappersättning 2023 hänförs till Pensionsgruppens överenskommelse om justerade åldersgränser i pensions-

systemet och angränsande trygghetssystem, se utgiftsområde 11 *Ekonomisk trygghet vid ålderdom*, avsnitt 3.8.1.

Regeringen föreslår att 1 355 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Merkostnadsersättning och handikappersättning* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 1 372 000 000 kronor respektive 1 394 000 000 kronor.

3.10.4 1:4 Arbets-skadeersättningar m.m.

Tabell 3.11 Anslagsutveckling 1:4 Arbets-skadeersättningar m.m.

Tusental kronor

2019	Utfall	2 677 299	Anslagssparande	95 701
2020	Anslag	2 608 000 ¹	Utgiftsprognos	2 590 000
2021	Förslag	2 421 000²		
2022	Beräknat	2 362 000		
2023	Beräknat	2 366 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition

² 169 000 tkr avser beräknad statlig ålderspensionsavgift sedan hänsyn tagit till regleringsbeloppet för 2018 som uppgick till -19 427 tkr.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för arbets-skadeersättning enligt 40, 41, 87 och 88 kap. socialförsäkringsbalken samt motsvarande äldre lagstiftning. Arbets-skadeersättning kan lämnas i form av bl.a. livränta till den skadade, ersättning för tandvård samt begravningshjälp och livränta till efterlevande. Anslaget får dessutom användas för utgifter för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Regeringens överväganden

Tabell 3.12 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:4 Arbets-skadeersättningar m.m.

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	2 608 000	2 608 000	2 608 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	1 650	1 650	82 650
varav BP21			81 000
- Pensionsgruppens överenskommelse: justerade åldersgränser			81 000
Makroekonomisk utveckling	1 626	35 201	74 464
Volymer	-190 276	-282 851	-399 114
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 421 000	2 362 000	2 366 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Utgifterna inom arbets-skadeförsäkringen har de senaste åren reducerats betydligt. Antalet arbets-skadelivräntor har minskat under lång tid till följd av att antalet tillkomna ärenden varit betydligt lägre än antalet upphörda ärenden. Även yrkesskadelivräntor och övriga ersättningar bedöms minska under prognosperioden.

Effekter på anslaget till följd av Pensionsgruppens överenskommelse om justerade åldersgränser

Ökning av kostnaden för arbetsskadeersättningar 2023 hänför sig till Pensionsgruppens överenskommelse om justerade åldersgränser i pensionssystemet och angränsande trygghetssystem, se utgiftsområde 11 *Ekonomisk trygghet vid ålderdom*, avsnitt 3.8.1.

Regeringen föreslår att 2 421 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Arbetsskadeersättningar m.m.* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 2 362 000 000 kronor respektive 2 366 000 000 kronor.

3.10.5 1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet

Tabell 3.13 Anslagsutveckling 1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet

Tusental kronor

2019	Utfall	37 785	Anslagssparande	-1 479
2020	Anslag	36 923 ¹	Utgiftsprognos	36 743
2021	Förslag	36 868²		
2022	Beräknat	35 737		
2023	Beräknat	35 041		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² 2 042 tkr avser beräknad statlig ålderspensionsavgift sedan hänsyn tagit till regleringsbeloppet för 2018 som uppgick till 579 tkr.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för ersättningar inom det statliga personskadeskyddet enligt 7, 43, 87 och 88 kap. socialförsäkringsbalken samt motsvarande äldre lagstiftning. Anslaget får också användas för utgifter för krigsskadeersättning till sjömän enligt 7, 44, 87 och 88 kap. socialförsäkringsbalken samt motsvarande äldre lagstiftning. Anslaget får dessutom användas för utgifter för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Regeringens överväganden

Tabell 3.14 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	36 923	36 923	36 923
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Makroekonomisk utveckling			
Volym	-55	-1 186	-1 882
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	36 868	35 737	35 041

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Utgifterna för ersättning inom det statliga personskadeskyddet domineras av utgifterna för äldre skador, vilka står för cirka två tredjedelar av de totala utgifterna. De sammanlagda anslagsutgifterna väntas minska över tid, vilket främst drivs av att ersättningar enligt äldre regler fasas ut.

Regeringen föreslår att 36 868 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Ersättning inom det statliga personskadeskyddet* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 35 737 000 kronor respektive 35 041 000 kronor.

3.10.6 1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen

Tabell 3.15 Anslagsutveckling 1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen

Tusental kronor				
2019	Utfall	2 444 930	Anslagssparande	456 070
2020	Anslag	2 465 500 ¹	Utgiftsprognos	2 311 646
2021	Förslag	2 441 700		
2022	Beräknat	1 497 700		
2023	Beräknat	1 497 700		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag och bidrag till berörda aktörer i sjukskrivningsprocessen. Medlen avser bidrag till hälso- och sjukvården för arbetet med sjukskrivningsprocessen, bidrag till arbetsgivare för arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd, samt bidrag till företagshälsovården för medicinsk service. Medlen avser även kostnader för rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, försäkringsmedicinska utredningar, finansiell samordning genom samordningsförbund samt vissa förvaltningsutgifter. Därtill avser medlen utgifter för kunskapsutveckling för sjukskrivningsprocessen och åtgärder för en effektiv sjukskrivningsprocess.

Regeringens överväganden

Tabell 3.16 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	2 508 500	2 508 500	2 508 500
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-66 800	-1 010 800	-1 010 800
varav BP21	-68 000	-1 012 000	-1 012 000
- Arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd	-68 000	-68 000	-68 000
- Riktat statsbidrag för sjukskrivningsprocessen upphör		-944 000	-944 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 441 700	1 497 700	1 497 700

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen samarbetar i syfte att vidta insatser som bidrar till att den som är sjukskriven återfår arbetsförmågan och kan återgå i arbete. Insatserna ska bidra till att skapa goda förutsättningar för övergång till arbetsmarknaden och förkorta tiden i sjukförsäkringen. För 2020 avsattes 700 miljoner kronor till detta samarbete och dessa medel bedöms förbrukas i sin helhet.

Utgifterna för 2021 beräknas till 700 miljoner kronor.

Finansiell samordning genom samordningsförbund

Finansiell samordning genom samordningsförbund syftar till att ge individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser stöd så att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete. Finansiell samordning genom samordningsförbund är en frivillig samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, regioner (tidigare landsting) samt en eller flera kommuner. Vid utgången av 2018 fanns det 83 samordningsförbund som omfattade 260 av Sveriges 290 kommuner och samtliga landsting.

Av resurserna till samordningsförbunden ska Försäkringskassan bidra med statens andel motsvarande hälften av medlen. Regionerna och kommuner ska bidra med varsin fjärdedel. För 2020 uppgick de statliga medlen till 339 miljoner kronor och dessa bedöms förbrukas i sin helhet.

Utgifterna för 2021 beräknas till 339 miljoner kronor.

Bidrag till hälso- och sjukvården

Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) träffade i december 2018 en överenskommelse om En kvalitetssäker och effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess 2019. Överenskommelsen omfattade totalt 1 326 miljoner kronor, varav 500 miljoner kronor utbetalades 2019 och 944 miljoner kronor kan utbetalas 2020.

Regeringen och SKR träffade i december 2019 en överenskommelse om En kvalitets-säker och effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess 2020. Överenskommelsen omfattar totalt 944 miljoner kronor som utbetalas 2021. Därefter upphör dessa riktade statsbidrag för sjukskrivningsprocessen.

Utgifterna för 2021 beräknas till 944 miljoner kronor.

Försäkringsmedicinska utredningar

Den 1 januari 2019 trädde lagen (2018:744) om försäkringsmedicinska utredningar i kraft. Lagen anger att en region ska tillhandahålla försäkringsmedicinska utredningar på begäran av Försäkringskassan. Regionen har rätt till ersättning från staten för sina kostnader. Syftet med utredningarna är att tillgodose Försäkringskassans behov av att i rätt tid få tillgång till kvalificerade medicinska underlag för beslut i vissa mer svårbedömda ärenden. För 2020 avsattes 250 miljoner kronor och dessa medel bedöms förbrukas i sin helhet.

Utgifterna för 2021 beräknas till 250 miljoner kronor.

Arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd

Arbetsgivare kan få statligt bidrag för arbetsplatsinriktade rehabiliteringsinsatser. Sådant bidrag regleras i förordningen (2014:67) om bidrag till arbetsgivare för köp av arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd för återgång i arbete. Bidraget täcker halva kostnaden upp till 10 000 kr per arbetstagare och år, men högst med 200 000 kr per arbetsgivare och år.

För 2020 avsattes 218 miljoner kronor i budgetpropositionen för 2020 och av dessa medel bedöms 90 miljoner kronor förbrukas. Mot bakgrund av lägre beräknad förbrukning under 2020 minskades medlen med 43 miljoner kronor i vårändringsbudgeten 2020 för att finansiera Pensionsmyndighetens förvaltningsanslag. På grund av lägre medelförbrukning minskas medlen med 68 miljoner kronor fr.o.m. 2021.

Utgifterna för 2021 beräknas till 150 miljoner kronor.

Medicinsk service

I förordningen (2017:117) om bidrag till företagshälsovården för köp av medicinsk service finns bestämmelser om bidrag till anordnare av företagshälsovård för dennes kostnader för köp av medicinsk service från offentliga eller privata vårdgivare. Syftet med bidraget är att förebygga sjukskrivning samt att vid sjukskrivning öka arbetstagares möjligheter att återgå i arbete. Detta ska uppnås genom att bidrag lämnas för företagshälsovårdens kostnader för köp av sådan medicinsk service som ingår som ett led i bedömningen av en arbetstagares arbetsförmåga.

För 2020 har 55 miljoner kronor avsatts för bidrag till kostnader för medicinsk service. Bedömningen är att dessa medel förbrukas i sin helhet.

Utgifterna för 2021 beräknas till 55 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att 2 441 700 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Bidrag för sjukskrivningsprocessen* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 1 497 700 000 kronor respektive 1 497 700 000 kronor.

3.10.7 1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader

Tabell 3.17 Anslagsutveckling 1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader

Tusental kronor

2019	Utfall	1 090 274	Anslagssparande	1 726
2020	Anslag	21 039 858 ¹	Utgiftsprognos	20 979 849
2021	Förslag	4 600 000		
2022	Beräknat	1 140 000		
2023	Beräknat	1 160 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för sjuklönekostnader enligt lagen (1991:1047) om sjuklön.

Regeringens överväganden

Tabell 3.18 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	1 189 858	1 189 858	1 189 858
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	3 950 000		
varav BP21	3 950 000		
- Sjuklönekostnader: Förlängd utvidgad ersättning	3 750 000		
- Förlängd läkarintygstid	200 000		
Makroekonomisk utveckling			
Volym	-539 858	-49 858	-29 858
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 600 000	1 140 000	1 160 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Sedan 2015 finns en ersättning som kompenserar arbetsgivare som har höga sjuklöne-kostnader. Kompensationen riktar sig främst till mindre arbetsgivare. Antalet arbets-givare som fått ersättning för sina rapporterade sjuklönekostnader 2019, vilka ersätts 2020, uppgick till cirka 49 000. Sett till den totala rapporterade sjuklönekostnaden (drygt 24 miljarder kronor) betalas cirka 4,5 procent tillbaka till arbetsgivarna i form av ersättning för höga sjuklönekostnader. De allra minsta arbetsgivarna (med en löne-summa upp till tre miljoner kronor) är den grupp som främst fått ersättning. Av de arbetsgivare som fick ersättning var ca 70 procent sådana små arbetsgivare. Dessa små arbetsgivare fick en kompensation motsvarande 56 procent av sin totala inrapporterade sjuklönekostnad.

Med anledning av pandemin har det införts särskilda och tillfälliga bestämmelser inom förmånen. För månaderna april-juli 2020 ska hela den inrapporterade sjuklöne-kostnaden arbetsgivarna haft kompenseras. För månaderna augusti och september ska all sjuklönekostnad över den normala nivån kompenseras. Regeringen har i extra ändringsbudget föreslagit att detta förlängs till och med december 2020. Detta medför att anslagets omfattning ökar kraftigt under 2020. Utgiften för ersättning för höga sjuklönekostnader beräknas 2020 uppgå till 20 980 miljoner kronor.

Effekter på anslaget till följd av sjukdomen covid-19

På grund av osäkerheten om smittspridningen har medel budgeterats som möjliggör beslut om ytterligare förlängning av ersättningen för sjuklönekostnader efter årsskiftet vid behov.

Regeringen föreslår att 4 600 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 1 140 000 000 kronor respektive 1 160 000 000 kronor.

3.10.8 2:1 Försäkringskassan

Tabell 3.19 Anslagsutveckling 2:1 Försäkringskassan

Tusental kronor

2019	Utfall	8 896 800	Anslagssparande	2 638
2020	Anslag	9 390 593 ¹	Utgiftsprognos	9 559 183
2021	Förslag	9 212 424		
2022	Beräknat	9 140 535 ²		
2023	Beräknat	9 217 437 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 9 067 856 tkr i 2021 års prisnivå

³ Motsvarar 9 040 567 tkr i 2021 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Försäkringskassans förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för forskning inom socialförsäkringens område.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

För administration av vissa resultatområden disponerar Försäkringskassan avgifts-inkomster. Dessa områden avser i huvudsak administration av familjebidrag och dag-penning till totalförsvarspliktiga, ersättning från affärsdrivande verk samt avgifter för tjänster som tillhandahålls åt Pensionsmyndigheten. Försäkringskassans uppdrag att administrera den svenska kontaktpunkten för EESSI (Electronic Exchange of Social Security Information), genom regeringsuppdrag S2009/02024/SF och S2011/02476/SF, är också avgiftsfinansierat. Myndigheten har även i uppdrag att

erbjuda samordnad och säker statlig IT-drift (SSSID) genom regeringsuppdrag FI2017/03257/DF och I2019/02515/DF. Uppdraget är avgiftsfinansierat. Försäkringskassan har även andra avgiftsintäkter från bl.a. administration av statlig fordran samt intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen (1992:191) och övriga ersättningar. Försäkringskassan får, utöver vad som anges i avgiftsförordningen, utföra datorbearbetningar och tillhandahålla tjänster inom systemutveckling, statistik m.m. mot ersättning. Avgifterna disponeras av myndigheten.

Tabell 3.20 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)	Ackumulerat resultat
Utfall 2019	295 772	-315 087	-19 315	-19 523
(varav Pensionsmyndigheten)	236 303	-236 303	0	0
(varav EESSI)	1 761	-1 817	-56	-56
(varav SSSID)	27 043	-46 510	-19 467	-19 467
Prognos 2020	367 116	-361 415	5 701	-13 822
(varav Pensionsmyndigheten)	271 562	-271 561	1	1
(varav EESSI)	3 794	-3 794	0	-56
				-13 767
(varav SSSID)	61 000	-55 300	5 700	
Budget 2021				
	368 144	-362 444	5 700	-8 122
(varav Pensionsmyndigheten)	272 000	-272 000	0	1
(varav EESSI)	3 801	-3 801	0	-56
(varav SSSID)	61 000	-55 300	5 700	-8 067

Bemyndigande om kredit

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att för 2021 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Försäkringskassans behov av likviditet vid utbetalning av ersättning för vård i andra länder som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 170 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Krediten behövs för att finansiera Försäkringskassans betalning av utländska vårdfakturor. Sedan 2013 har regionerna (tidigare landstingen) och kommunerna kostnadsansvaret för vissa ersättningar vid vård utomlands genom lagen (2013:514) om regionernas och kommunernas kostnadsansvar för viss vård i utlandet. Försäkringskassan betalar de utländska vårdfakturorna och kräver i efterhand ersättning från berörd region, på grund av att en viss utredning bör göras innan utbetalning sker. Krediten ges med stöd av 7 kap. 6 § budgetlagen (2011:203). Den räntekostnad som uppstår ska betalas av regionerna. Regeringen bör bemyndigas att för 2021 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Försäkringskassans behov av likviditet vid utbetalning av ersättning för vård i andra länder som uppgår till högst 170 000 000 kronor.

Regeringens överväganden

Tabell 3.21 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 2:1 Försäkringskassan

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	8 807 593	8 807 593	8 807 593
Pris- och löneomräkning ²	133 866	205 531	308 797

Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	285 409	141 971	130 221
varav BP21 ³	330 801	180 699	168 469
- Förvaltningsgemensam digital infrastruktur	-6 989	-9 791	-9 021
- Motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen	110 000	110 000	110 000
- Generell besparing i statsförvaltningen	-10 010	-10 010	-10 010
- Covid-19	120 000		
- Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning	120 000	100 000	80 000
- Utvecklingstid	-11 200	-18 500	-18 500
- Civilt försvar 2021–2025: Finansiell beredskap	9 000	9 000	16 000
Överföring till/från andra anslag	-14 444	-14 560	-29 175
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	9 212 424	9 140 535	9 217 437

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2020. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2022–2023 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

På grund av den pågående pandemin har inflödet av ärenden ökat kraftigt för flera förmåner, och flera reformer har implementerats med anledning av pandemin. Det medför ökad administration och behov av att stärka myndighetens tekniska system. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 120 000 000 kronor under 2021.

För att stärka handläggningen och korta handläggningstiderna i förmånerna omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning föreslår regeringen att anslaget ökas med 120 000 000 kronor 2021 och beräknar att anslaget ökar med 100 000 000 kronor 2022 och 80 000 000 kronor 2023.

För att värna legitimiteten i välfärdssystemen behöver förutsättningarna för att effektivt kunna motverka felaktiga utbetalningar och bidragsbrott förstärkas. Försäkringskassan föreslås därför tillföras resurser för att intensifiera arbetet inom detta område bl.a. mot bakgrund av betänkandet Samlade åtgärder för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen (SOU 2019:59) och för att fler impulser om felaktiga utbetalningar ska utredas. Det är också angeläget att arbetet med återkrav och fordringshantering stärks. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 110 000 000 kronor fr.o.m. 2021. Från och med 2022 beräknas anslaget öka med 110 000 000 kronor för detta ändamål.

Totalförsvaret ska stärkas och återuppbyggnaden av det civila försvaret intensifieras. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 9 000 000 kronor 2021 och beräknas öka med 9 000 000 kronor 2022 och 16 000 000 kronor 2023.

Anslaget minskas med 6 989 000 kronor 2021 för att finansiera förvaltningsgemensam digital infrastruktur, se utgiftsområde 22 *Kommunikation*, avsnitt 4.1.1. För 2022 och 2023 beräknas anslaget minska med 9 791 000 kronor respektive 9 021 000 kronor.

Anslaget minskas med 10 010 000 kronor 2021 till följd av en generell besparing (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 7.4) och beräknas fr.o.m. 2022 minska med samma belopp.

Införandet av utvecklingstid har upphört och medel avsatta för reformen dras in. Anslaget minskas därför med 11 200 000 kronor 2021 och 18 500 000 kronor fr.o.m. 2022.

Regeringen föreslår att 9 212 424 000 kronor anvisas under anslaget 2:1 *Försäkringskassan* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 9 140 535 000 kronor respektive 9 217 437 000 kronor.

3.10.9 2:2 Inspektionen för socialförsäkringen

Tabell 3.22 Anslagsutveckling 2:2 Inspektionen för socialförsäkringen

Tusental kronor

2019	Utfall	66 173	Anslagssparande	3 908
2020	Anslag	70 822 ¹	Utgiftsprognos	62 359
2021	Förslag	71 647		
2022	Beräknat	72 162 ²		
2023	Beräknat	72 968 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 71 646 tkr i 2021 års prisnivå.

³ Motsvarar 71 646 tkr i 2021 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Inspektionen för socialförsäkringens förvaltningsutgifter.

Regeringens överväganden

Tabell 3.23 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 2:2 Inspektionen för socialförsäkringen

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	70 822	70 822	70 822
Pris- och löneomräkning ²	907	1 423	2 230
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer varav BP21 ³	-82	-83	-84
- Generell besparing i statsförvaltningen	-120	-120	-120
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	71 647	72 162	72 968

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2020. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2022–2023 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Inspektionen för socialförsäkringen bidrar genom sina granskningar till att värna rättssäkerhet och effektivitet inom socialförsäkringsområdet.

Anslaget minskas med 120 000 kronor 2021 till följd av en generell besparing (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 7.4) och beräknas fr.o.m. 2022 minska med samma belopp.

Regeringen föreslår att 71 647 000 kronor anvisas under anslaget 2:2 *Inspektionen för socialförsäkringen* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 72 162 000 kronor respektive 72 968 000 kronor.